

Ujawnienie informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Banku Spółdzielczego w Lipnie podlegających ogłaszaniu według stanu na *31 grudnia 2023*

Wprowadzenie

Raport „Ujawnienie informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Banku Spółdzielczego w Lipnie podlegających ogłaszaniu według stanu na 31.12.2023”, zwany dalej „Raportem”, został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną ujawnia w niniejszym raporcie, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR. Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

Bank w zakresie ujawnianych informacji stosuje pominięcie informacji uznanych za:

- 1) nieistotne – informacje nieistotne, to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
- 2) zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Raport został przygotowany zgodnie z „Zasadami polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Banku Spółdzielczym w Lipnie”, zatwierdzonymi przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku.

Niniejszy Raport był przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.

Informacje zawarte w raporcie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2023 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2023.

Niniejszy Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <https://bslipno.pl>

Nota:

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 oraz art. 141f i 141t ustawy Prawo Bankowe Bank informuje, że:

- 1) pełna nazwa Banku to: Bank Spółdzielczy w Lipnie
- 2) kod LEI Banku to: 259400ZQ7KLYEDTG3P44
- 3) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszym Raporcie prezentowane są w PLN z dokładnością odpowiadającą do dwóch miejsc po przecinku, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku
- 4) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości
- 5) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszym Raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych
- 6) Bank nie prowadzi działalności w holdingu oraz nie zawiera umów wsparcia finansowego z innymi podmiotami podlegającymi nadzorowi skonsolidowanemu działającymi w tym samym holdingu oraz podmiotami blisko powiązanymi

SPIS TREŚCI

1. Ogólne informacje o Banku.....	5
2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki.....	7
3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF.....	12
4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF.....	14
5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF.....	21
5.a Zarządzanie konfliktami interesów.....	21
5.b Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym.....	24
6. Opis systemu kontroli wewnętrznej.....	24
7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe.....	27
7.a Ocena odpowiedniości Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Lipnie.....	27
7.b Ocena odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Lipnie.....	28
8. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Lipnie.....	29

1. Ogólne informacje o Banku

1. Bank Spółdzielczy w Lipnie z siedzibą: 87-600 Lipno, ul. Włocławska 20b. zwany dalej Bankiem, wpisany do KRS prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Toruniu, VII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000111858. Główny Urząd Statystyczny nadał Bankowi REGON 000494953.
2. Zarząd Banku Spółdzielczego w Lipnie działa w składzie 3 osobowym. W trakcie 2023 roku skład osobowy Zarządu nie uległ zmianie.
W skład Zarządu Banku na dzień sporządzenia informacji wchodziły następujące osoby:
 - a) Kozłowska Anna – Prezes Zarządu,
 - b) Kałmin Mirosława – Z-ca Prezesa Zarządu,
 - c) Tężycka - Gużewska Renata – Członek Zarządu.
3. W 2023 r. Bank Spółdzielczy w Lipnie prowadził działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej poprzez:

Centrala	Lipno ul. Włocławska 20 b
Oddziały	Lipno ul. Włocławska 20 b
	Lipno ul. Mickiewicza 30 a
	Chrostkowo 99
	Tłuchowo ul. 3 Maja 6
Punkty kasowe	Lipno ul. 3 Maja 1 F
	Czernikowo ul. Słowackiego 1
	Kikół pl. Kościuszki 7
	Bobrowniki pl. Wolności 21
	Dobrzyń n/W ul. Stodólna 16
	Wielgie ul. Starowiejska 87
	Brudzeń Duży ul. Miła 8

4. Na dzień 31.12.2023 r. roczna stopa zwrotu z aktywów Banku (ROA) liczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła 2,8810%.
5. Bank Spółdzielczy w Lipnie zrzeszony jest w SGB-Banku S.A. w Poznaniu na podstawie umowy zrzeszenia.
6. Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB w rozumieniu art. 22 b ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U. z dnia 23 czerwca 2022 r. poz. 1595). Głównym celem Systemu Ochrony SGB jest zapewnianie płynności i wypłacalności. Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.
7. Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty procedurą „System informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Lipnie” definiując: częstotliwość, zakres, odbiorców oraz terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowany do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej redukcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

8. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej.
9. W regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja.
10. Od 23 listopada 2015 r. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Instytucjonalnej, co wzmocniło bezpieczeństwo procesu zarządzania ryzykiem, poprzez przygotowanie i rekomendowanie stosowania ujednoliconych standardów u każdego uczestnika systemu.

Bank Spółdzielczy w Lipnie oferuje proste produkty bilansowe, a skala działalności handlowej jest nieznacząca. Bank koncentruje się na produktach, w których posiada doświadczenie umożliwiające realną ocenę ryzyka. Po stronie aktywów są to głównie lokaty bankowe, kredyty dla rolników, osób prywatnych, przedsiębiorstw, spółek prywatnych, spółdzielni oraz sektora budżetowego. Po stronie pasywów są to depozyty osób prywatnych, rolników, przedsiębiorstw, spółek prywatnych, spółdzielni oraz sektora budżetowego. Wprowadzanie nowych produktów jest poprzedzone szczegółową analizą ryzyka związanego z tymi produktami.

Pozycja banku jest rezultatem efektywnego zarządzania kluczowymi wskaźnikami ryzyka, które stanowią podstawę realizacji głównych celów strategicznych nakreślonych w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Lipnie na lata 2021-2023” oraz przyjętych aktualizacjach ze względu na kroczący charakter strategii: w dniu 22 czerwca 2022 r. „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Lipnie na lata 2022-2024, w dniu 24 maja 2023 r. „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Lipnie na lata 2023-2025”. Cele strategiczne Banku zostały określone również w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Lipnie” oraz w „Strategii zarządzania i planowania kapitałowego w Banku Spółdzielczym w Lipnie”.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa działania kluczową kwestią jest ustalenie apetytu na ryzyko. Apetyt na ryzyko oznacza zdolność do podejmowania ryzyka i uwzględnia całą strategię biznesową oraz oczekiwania udziałowców, klientów i innych jednostek mających wpływ na działalność banku. Apetyt na ryzyko oznacza wielkość ryzyka, która może być przez bank zaakceptowana biorąc pod uwagę całą jej strukturę bez uwzględnienia limitów i norm ostrożnościowych unormowanych w obowiązujących przepisach prawa. Pojemność ryzyka jest maksymalną wielkością ryzyka, którą Bank może ponieść i jest powiązana z kapitałem, wielkością aktywów płynnych, zdolnością pozyskiwania kredytu. Pojemność kapitałową (maksymalny udział wymogów kapitałowych razem w funduszach własnych) Banku Spółdzielczego w Lipnie określono w Strategii zarządzania i planowania kapitałowego. Bank określa swój apetyt na ryzyko podejściem z góry na dół, czyli metodą całościowego oglądu ryzyka i jego deagregacji na poszczególne typy ryzyka oraz cele określone w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Lipnie na lata 2021-2023” i aktualizacjach rocznych strategii.

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku, ma na celu uzyskanie w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym:

- 1) odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa,
- 2) odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.

Bank uzupełnia metody oceny ryzyka o analizę warunków skrajnych. Symulacja takich zjawisk dokonywana jest w okresach kwartalnych w celu oszacowania dodatkowych wymogów kapitałowych na pokrycie ryzyka tj. potrzebnych kapitałów w przypadku wystąpienia sytuacji skrajnych. Niezależnie od testów przeprowadzanych w okresach kwartalnych Bank raz w roku przeprowadza szereg testów wrażliwości kapitału wewnętrznego wg założeń określonych w przedmiotowych procedurach. Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Lipnie” oraz w „Regulaminie organizacyjnym Banku Spółdzielczego w Lipnie”. Przeprowadzaniem testów warunków skrajnych zajmuje się również

Spółdzielnia, zgodnie ze scenariuszami opisanymi w Grupowym Planie Naprawy. Wyniki testów wraz z ich opisem przekazywane są w okresach kwartalnych.

Komórki organizacyjne uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki

		a	e
		31.12.2023	31.12.2022
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I	50 923 901,09	41 734 710,60
2	Kapitał Tier I	50 923 901,09	41 734 710,60
3	Łączny kapitał	50 923 901,09	41 734 710,60
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	239 941 651,08	193 823 483,45
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	21,2235%	21,5323%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	21,2235%	21,5323%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	21,2235%	21,5323%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	8,0000%	8,0000%
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	4,5000 p.p	4,5000 p.p
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	6,0000 p.p	6,0000 p.p
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000%	8,0000%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000%	2,5000%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000%	2,5000%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000%	10,5000%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	13,2234%	13,5323%
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	262 390 631,00	216 547 878,68
14	Wskaźnik dźwigni (%)	19,4077%	19,2727%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0	0
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0	0
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000%	3,0000%
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0	0
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000%	3,0000%

Wskaźnik pokrycia wypływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	33 429 911,00	29 366 828,00
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	9 657 229,00	10 692 561,00
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	1 872 405,00	2 220 246,00
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	8 487 419,00	9 179 974,00
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	394,0000%	320,0000%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	66 406 579,00	57 741 399,00
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	37 508 190,00	32 630 491,00
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	177,0000%	177,0000%

Dostępne fundusze własne (kwoty)

Fundusze własne Banku wyliczane są zgodnie z zapisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/876 z dnia 20.05.2019 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi.

Na dzień 31.12.2023 r. Bank posiada wyłącznie składniki funduszy własnych stanowiące element kapitału podstawowego Tier I.

1. Kapitał podstawowy Tier I Banku obejmuje:

- a) wpłacony fundusz udziałowy, z zastosowaniem przepisów opisanych poniżej ¹,
- b) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, po uzyskaniu zgody KNF,
- c) niepodzielony zysk z lat ubiegłych, po podjęciu przez Bank decyzji potwierdzającej ostateczny wynik finansowy,
- d) w ramach skumulowanych, innych całkowitych dochodów:
 - fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego,
 - kapitał z aktualizacji instrumentów dłużnych lub kapitałowych zakwalifikowanych do portfela „dostępne do sprzedaży”,
- e) kapitał rezerwowy.

2) Pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:

- a) wartości niematerialne i prawne z wyjątkiem ostrożnie wycenianych aktywów będących oprogramowaniem, na których wartość nie wpływa w sposób negatywny restrukturyzacja lub uporządkowana likwidacja Banku, jego niewypłacalność lub likwidacja,
- b) całkowite dodatkowe korekty wyceny (AVA - ang. Additional Valuation Adjustments).

¹ Bank wykazuje w funduszach własnych w ramach funduszu udziałowego bezpośrednio udiały opłacone do dnia 28 czerwca 2013 roku. Bank zalicza do funduszy własnych udiały opłacone po dacie 28 czerwca 2013 roku, po raz pierwszy, po uzyskaniu zgody KNF. Jeżeli Bank zaliczył już do funduszy własnych udiały opłacone po dacie 28 czerwca 2013 roku za zgodą KNF to dla kolejnych udziałów zalicza je do funduszy własnych po

poinformowaniu o tym zamiarze KNF przynajmniej z 30-dniowym wyprzedzeniem, pod warunkiem, że ogół przepisów ustalających konstrukcję i funkcjonowanie tych udziałów, od ostatniej zgody KNF nie uległy zmianie (np. nie uległa zmiana wysokości jednostki udziałowej). Wypłata udziałów zaliczonych do funduszy własnych wymaga zgody KNF.

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem

Za łączną kwotę ekspozycji na ryzyko przyjmuje się sumę kwot ekspozycji na:

- 1) ryzyko kredytowe, wyznaczanej według metody standardowej;
- 2) ryzyko operacyjne, wyznaczanej według metody wskaźnika bazowego;
- 3) ryzyko walutowe, wyznaczanej według metody de minimis.

Bank wyznacza łączną kwotę ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego według metody standardowej opisanej w części trzeciej Tytułu II Rozdział 2 CRR. Bank stosuje współczynnik wsparcia o którym mowa w paragrafie 501 rozporządzenia CRR. Wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec MŚP, zaliczonych do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, ekspozycji detalicznych lub ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, Bank dodatkowo mnoży przez współczynnik wsparcia równy 0,7619 dla łącznej wartości ekspozycji klienta nieprzekraczającej 2.500.000,00 EUR lub 0,85 dla sumy ekspozycji klienta przekraczającej 2.500.000,00 EUR.

Kwota ekspozycji na ryzyko walutowe jest równa wymogowi w zakresie funduszy własnych dla ryzyka walutowego pomnożonemu przez 12,5. Wymóg kapitałowy w zakresie funduszy własnych dla ryzyka walutowego oblicza się jako 8% pozycji walutowej całkowitej – jeżeli pozycja walutowa całkowita przekracza 2% funduszy własnych Banku.

Kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne jest równa wymogowi w zakresie funduszy własnych dla ryzyka operacyjnego pomnożonemu przez 12,5. Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego jest równy 15% średniej z trzech lat dla odpowiedniego wskaźnika (wyniku), jako sumy pozycji rachunku zysków i strat obliczanego według zasad określonych w „Zasadach wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko w Banku Spółdzielczym w Lipnie”. Średnią arytmetyczną dla odpowiedniego wskaźnika, oblicza się z trzech lat na podstawie obserwacji wyników z ostatnich trzech dwunastomiesięcznych okresów dokonywanych pod koniec roku obrachunkowego.

Według danych na 31.12.2023 r. łączna kwota ekspozycji na ryzyko wyniosła:

- 1) ryzyko kredytowe – 198 884 106,89 zł
- 2) ryzyko walutowe – 0,00 zł
- 3) ryzyko operacyjne – 41 057 544,19 zł

Współczynniki kapitałowe, dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych oraz wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe

W celu zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego bank jest zobowiązany posiadać fundusze własne, dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności i ponoszonego ryzyka. Bank jest zobligowany do utrzymania sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- a) Kapitał regulacyjny;
- b) Kapitał wewnętrzny.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego. Do analizy stopnia wykorzystania limitów alokacji

kapitału Bank postępuje się wymogami kapitałowymi, natomiast do wyliczenia współczynników kapitałowych dla poszczególnych rodzajów kapitałów ekspozycją na ryzyko.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy. Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego – aktywa ważone ryzykiem * 8%
- b) operacyjnego – łączna kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne * 8%
- c) walutowego - łączna kwota ekspozycji na ryzyko walutowe * 8%

Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka. Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych, oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.

Zarządzanie kapitałem ma na celu uwzględnienie dodatkowych wymogów wynikających z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (CRD IV) z późniejszymi zmianami, dotyczących buforów kapitałowych.

Bank utrzymuje wartość funduszy własnych na poziomie nie niższym niż suma kapitału niezbędnego na pokrycie poziomu ponoszonego ryzyka powiększoną o kapitały pokrywające wymogi wynikające z buforów kapitałowych. Zgodnie ze stanowiskiem KNF Bank jest zobowiązany do utrzymania minimalnych wartości współczynników kapitałowych powiększonych o wymóg połączonego bufora. Wymóg połączonego bufora to suma buforów: zabezpieczającego, antycyklicznego, ryzyka systemowego i bufora innych instytucji o znaczeniu systemowym, o których mowa w ustawie o nadzorze markoostrożnościowym. W związku z uchynieniem bufora ryzyka systemowego przez Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 marca 2020 r. aktualna wartość wymogu połączonego bufora wynosi 2,5% i składa się na niego wyłącznie bufor zabezpieczający. Według stanu na dzień 31.12.2023 r. Bank jest zobowiązany do utrzymywania współczynników kapitałowych na poziomie co najmniej minimum regulacyjnego powiększonych o wymóg połączonego bufora:

- a) współczynnik kapitału podstawowego Tier I – 4,5% powiększony o wymóg połączonego bufora w wysokości 2,5 pp., tj. razem 7,0%;
- b) współczynnik kapitału Tier I – 6% powiększony o wymóg połączonego bufora w wysokości 2,5 pp., tj. razem 8,5%;
- c) łączny współczynnik kapitałowy – 8% powiększony o wymóg połączonego bufora w wysokości 2,5 pp., tj. razem 10,5%.

Uwzględniając wymagane poziomy współczynników kapitałowych i konieczność zachowania poziomu ostrożnościowego Bank przyjmuje następujące poziomy wskaźników kapitałowych:

- 1) współczynnik kapitału podstawowego Tier I: 10%;
- 2) współczynnik kapitału Tier I: 11,5%;
- 3) łączny współczynnik kapitałowy: 16%.

Na koniec grudnia 2023 roku współczynnik kapitału podstawowego TIER I, łączny współczynnik kapitałowy oraz współczynnik kapitału Tier I – wyniósł 21,22%. Oznacza to, że Bank utrzymuje poziom współczynników znacznie powyżej wymaganego przez nadzór minimum.

Wskaźnik dźwigni, dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej, bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni

Bank nie klasyfikuje ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej jako odrębnego ryzyka istotnego; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego. Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie, wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział miary kapitału Tier I w mierze ekspozycji całkowitej.

Miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji z tytułu:

- 1) aktywów – których wartość wyznaczana jest z uwzględnieniem korekt wartości, rezerw i innych redukcji funduszy własnych związanych z danym składnikiem aktywów, jak dla potrzeb ustalenia wartości ekspozycji z tytułu składnika aktywów w ramach wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko
- 2) pozycji pozabilansowych – ujmowanych w wartości nominalnej, z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% wartości dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka.

W pozycjach wymienionych wyżej Bank nie ujmuje:

- 1) pozycji aktywów, które ujęte zostały w pomniejszeniach kapitału podstawowego Tier I, w szczególności:
 - a) wartości niematerialnych i prawnych w części pomniejszającej kapitał podstawowy Tier I;
 - b) udziałów kapitałowych w części pomniejszającej kapitał podstawowy Tier I;
 - c) aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności w części pomniejszającej kapitał podstawowy Tier I.
- 2) ekspozycji wobec Banku Zrzeszającego, którym to ekspozycjom przypisano wagę ryzyka wynoszącą 0% zgodnie z art. 113 ust. 7 CRR.

Bank ustalił limit wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie minimum 3,3%. Na koniec grudnia 2023 r. wskaźnik dźwigni finansowej wyniósł 19,41%.

Wskaźnik pokrycia wypływów netto – LCR

Wskaźnik płynności LCR pokazuje w jakim stopniu Bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, która utrzymuje się przez okres 30 dni, wynikającą z zakłócenia równowagi pomiędzy wpływami i wypływami płynności. Bank oblicza w każdym dniu roboczym wskaźnik płynności LCR jako wyrażony w procentach iloraz zabezpieczenia przed utratą płynności i wypływów płynności netto. Wpływy płynności netto stanowią różnicę pomiędzy wartością wpływów i wypływów, przy czym maksymalna wartość wpływów płynności wynosi 75% wypływów płynności. Wskaźnik płynności LCR Bank oblicza i monitoruje w odniesieniu do wszystkich pozycji, przy czym pozycje w walutach obcych Bank przelicza na złote według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.

Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony SGB, został zwolniony z wypełniania wymogu pokrycia płynności na zasadzie indywidualnej co oznacza, że oblicza i utrzymuje wskaźnik LCR na zasadzie indywidualnej w oparciu o wewnętrzne przepisy obowiązujące w Systemie Ochrony na potrzeby realizacji wewnętrznego limitu Systemu oraz uruchamiania wewnętrzne plany naprawy w przypadkach, w których limit ten nie jest przestrzegany.

Bank Zrzeszający jest zobowiązany do wypełniania wymogu pokrycia płynności na podstawie zagregowanych danych Uczestników Systemu Ochrony SGB, którzy zostali zwolnieni z wypełniania wymogu na zasadzie indywidualnej. Agregowanie danych finansowych odbywa się według następujących zasad :

- 1) przyjmuje się założenie, że Banki Spółdzielcze nie posiadają wzajemnych zaangażowań;

2) dodawane są poszczególne pozycje aktywów płynnych, wpływów i wy wpływów Banków Spółdzielczych, które są Uczestnikami i które zostały zwolnione z wypełniania wymogu pokrycia płynności na zasadzie indywidualnej;

3) z pozycji, o których mowa w pkt 2) oraz z poszczególnych pozycji Banku Zrzeszającego odejmowane są pozycje dotyczące Uczestników, wyszczególnione w tabeli zawartej w „Zasadach zarządzania ryzykiem płynności w systemie ochrony SGB”.

Bank jest zobowiązany do utrzymywania wskaźnika LCR na poziomie minimum 100%. Limit ten stanowi wartość ostrzegawczą określoną w Grupowym Planie Naprawy. Na koniec grudnia 2023 r. wskaźnik pokrycia wy wpływów netto indywidualny wyniósł 229,95%.

Wskaźnik stabilnego finansowania netto – NSFR

Wskaźnik płynności NSFR pokazuje w jakim stopniu Bank zabezpiecza stabilne finansowanie w okresie długoterminowym zarówno w warunkach normalnych jak i skrajnych. Bank oblicza w każdym dniu roboczym wskaźnik NSFR jako wyrażony w procentach iloraz pozycji zapewniających stabilne finansowanie do pozycji wymagających stabilnego finansowania.

Od 28 czerwca 2021 r. Bank oblicza wskaźnik NSFR zgodnie z zapisami części szóstej Rozporządzenia Parlamentu i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r. (CRRII).

Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony SGB, został zwolniony z wypełniania wymogu stabilnego finansowania na zasadzie indywidualnej co oznacza, że oblicza i utrzymuje wskaźnik NSFR w oparciu o wewnętrzne przepisy obowiązujące w Systemie Ochrony na potrzeby realizacji wewnętrznego limitu Systemu oraz uruchamiania wewnętrzne plany naprawy w przypadkach, w których limit ten nie jest przestrzegany.

Bank jest zobowiązany do utrzymywania wskaźnika NSFR na poziomie minimum 100%. Limit ten stanowi wartość ostrzegawczą określoną w Grupowym Planie Naprawy. Na koniec grudnia 2023 r. wskaźnik stabilnego finansowania netto indywidualny wyniósł 169,41%.

3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF

W 2023 roku w Banku zostały ujawnione zdarzenia ryzyka operacyjnego, które obejmowały straty operacyjne, zaprezentowane w poniższej tabeli, na łączną kwotę 11 568,04 PLN brutto i 80 PLN netto.

Najistotniejsze zdarzenia operacyjne zostały ujawnione w kategorii: wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami i dotyczyły błędów powstałych podczas wprowadzenia do systemu, wykonywania, rozliczania i obsługi transakcji.

KATEGORIE ZDARZEŃ		2023 ROK	
Kategoria ogólna	Kategoria szczegółowa	Straty brutto*	Straty netto**
Oszustwo wewnętrzne	Działania nieuprawnione	-	-
	Kradzież i oszustwo	-	-
Oszustwo zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	-	-
	Bezpieczeństwo systemów	-	-
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	-	-

	Bezpieczeństwo środowiska pracy	-	-
	Podziały i dyskryminacja	-	-
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem Klientów	-	-
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	-	-
	Wady produktów	-	-
	Klasyfikacja Klienta i ekspozycje	-	-
	Usługi doradcze	-	-
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	-	-
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	Systemy	180,00	80,00
	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	-	-
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	11 388,04	-
	Monitorowanie i sprawozdawczość	-	-
	Napływ i dokumentacja klientów	-	-
	Zarządzanie rachunkami klientów	-	-
	Kontrahenci niebędący Klientami Banku (np. izby rozliczeniowe)	-	-
	Sprzedawcy i dostawcy	-	-
Razem		11 568,04	80,00

*Straty brutto według stanu na 31.12.2023 obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty), jak i straty, które nie zostały jeszcze zrealizowane, nie uwzględniają z kolei odzysków bezpośrednich ani odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka

**Straty netto według stanu na 31.12.2023 obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty) po uwzględnieniu odzysków bezpośrednich oraz odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka

W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym, jak i systemowym.

Działania o charakterze doraźnym obejmują:

- 1) wypracowanie prostej struktury organizacyjnej, łatwej do nadzorowania i kontrolowania oraz efektywnego przepływu informacji i systemu kontroli wewnętrznej;
- 2) wprowadzanie dobrze przygotowanych zmian organizacyjnych i strategicznych, które nie będą zakłócały działalności Banku;
- 3) oferowanie typowych produktów i usług bankowych;
- 4) prowadzenie wraz z Bankiem Zrzeszającym kampanii informacyjnej dla Klientów Banku w celu przedstawienia aktualnych zagrożeń dotyczących cyberbezpieczeństwa;
- 5) ograniczanie ilości funkcjonujących systemów informatycznych i dążenia do niskiej ich awaryjności;
- 6) niską rotację na stanowiskach kluczowych w Banku;
- 7) ograniczanie wpływu ryzyka podmiotów zależnych na ryzyko Banku;
- 8) odpowiednie przygotowanie na niespodziewane zdarzenia zewnętrzne (przerwy w dostawie prądu, powódź, pożar itp.);
- 9) objęcie wszystkich krytycznych procesów biznesowych planami awaryjnymi zapewniającymi ich ciągłą realizację;

- 10) wyodrębnienie procesów o kluczowym znaczeniu dla strategii biznesowej i strategii zarządzania ryzykiem i ustanowienia w uzasadnionych przypadkach działań ograniczających ryzyko występujące w tych procesach;
- 11) ustalenie działań ograniczających ryzyko w procesach, dla których poziom ryzyka określono jako bardzo wysoki;
- 12) maksymalną automatyzację wykonywanych czynności i brak stosowania skomplikowanych modeli do pomiaru ryzyka, zwłaszcza zewnętrznych.

Działania o charakterze systemowym obejmują:

- 1) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli funkcjonalnych);
- 2) doskonalenie systemu AML/CFT;
- 3) kontrolę transakcji realizowanych w kanałach elektronicznych za pomocą systemu antyfraudowego FDS;
- 4) zapewnienie klientom Banku dostępu do Infolinii SGB (24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu), której zadaniem jest wsparcie klientów Zrzeszenia SGB min. w zakresie rozwiązywania zgłoszonych nieprawidłowości w sytuacjach podejrzenia naruszenia zasad bezpieczeństwa w korzystaniu z usług bankowych;
- 5) stosowanie mechanizmów transferu ryzyka (ubezpieczenia / outsourcing);
- 6) zapewnienie łączna zapasowego do Banku Zrzeszającego;
- 7) stosowanie mechanizmów bezpieczeństwa służących ochronie środowiska teleinformatycznego.

4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF

Zgodnie z Rekomendacją P KNF nr 18 Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności.

Bank definiuje ryzyko płynności jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. W ramach ryzyka płynności Bank identyfikuje ryzyko finansowania, rozumiane jako niedostatek stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank ze zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Bank Spółdzielczy w Lipnie jest członkiem Zrzeszenia SGB, które tworzy SGB-BANK S.A. (Bank Zrzeszający) i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze. Bank jest również Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, będącego instytucjonalnym systemem ochrony utworzonym w celu ochrony uczestników, a w szczególności w celu zagwarantowania ich płynności i wypłacalności w celu uniknięcia upadłości, gdyby okazała się ona konieczna. W ramach Systemu Ochrony SGB Uczestnicy utworzyli, działającą w formie spółdzielni osób prawnych, tzw. jednostkę zarządzającą systemem ochrony (dalej „Spółdzielnia”), która jest umocowana do zarządzania Systemem Ochrony SGB.

W związku z uczestnictwem Banku w Zrzeszeniu SGB i Systemie Ochrony SGB zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie. W ramach tych procesów:

- 1) Bank Zrzeszający realizuje m.in. następujące zadania:
 - a) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych;
 - b) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych;
 - c) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych;
 - d) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych;
 - e) udzielanie kredytów (w tym w rachunku bieżącym) Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego;
 - f) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych;
 - g) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego;
 - h) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego;
 - i) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR);
 - j) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu stabilnego finansowania netto (NSFR);
 - k) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię;
- 2) Spółdzielnia realizuje m.in. następujące zadania:
 - a) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony SGB;
 - b) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony SGB (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego);
 - c) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony SGB;
 - d) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej;
 - e) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami;
 - f) przeprowadzanie zagregowanych testów warunków skrajnych według scenariuszy określonych w Grupowym Planie Naprawy;
 - g) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku zostało podzielone na dwa poziomy:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony przed ryzykiem) – w postaci zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - a) Stanowisko ds. księgowości i rozliczeń odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową;
 - b) Oddziały Banku oraz podległe jednostki organizacyjne odpowiadają za działalność operacyjną, w tym gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów;
- 2) poziom drugi (druga linia obrony przed ryzykiem) – obejmujący wyspecjalizowane komórki odpowiadające za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Stanowisko ds. analiz ryzyka odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

W Banku został również powołany Zespół Zarządzania Aktywami i Pasywami, który pełni rolę doradczą w procesie zarządzania ryzykiem płynności, w tym:

- 1) opiniuje procedury z zakresu ryzyka płynności;

- 2) opiniuje poziom limitów;
- 3) identyfikuje i zgłasza potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku;
- 4) wydaje rekomendacje dla stanowiska ds. księgowości i rozliczeń mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku;
- 5) ocenia poziom ryzyka płynności Banku i wydaje rekomendacje Zarządowi.

Głównymi pojęciami stosowanymi w pomiarze pozycji płynnościowej Banku i w zarządzaniu ryzykiem płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych lub samorządowych;
- 2) depozyty ogółem – baza depozytowa oraz depozyty podmiotów finansowych, z wyłączeniem depozytów banków;
- 3) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
- 4) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 5) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 6) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 7) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 8) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 9) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;
- 10) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka jakie zamierza ponosić Bank; Bank określa tolerancję ryzyka płynności w ramach obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem.

W zakresie strategii finansowania swojej działalności Bank stosuje podejście oparte na wykorzystaniu stabilnej części bazy depozytowej jako podstawowego źródła finansowania. Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych oraz instytucji rządowych i samorządowych. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania środków uznawanych za stabilne źródło finansowania. Plan pozyskiwania i utrzymywania środków, które Bank uznaje za stabilne źródło finansowania obejmuje m.in.:

- 1) analizę sytuacji rynkowej, ocenę konkurencji, analizę mocnych i słabych stron Banku na rynku depozytowym;
- 2) prognozy oraz założenia dotyczące wielkości i struktury depozytów w okresie jednego roku;
- 3) politykę stóp procentowych oraz opłat związanych z prowadzeniem rachunków depozytowych z uwzględnieniem zachowań konkurencji;
- 4) strategię marketingową wobec klientów banku;
- 5) ocenę współpracy i plany w zakresie instytucji rządowych i samorządowych;
- 6) prognozy dotyczące planowanego finansowania z Banku Zrzeszającego;

7) opis działań prowadzących do zachowania wartości depozytów na stabilnym poziomie.

Nadwyżki zgromadzonych środków, których Bank nie wykorzysta na działalności kredytową lub nie przeznaczonych na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych), gromadzone są w Banku Zrzeszającym. Bank może zagospodarować nadwyżkę środków w inny sposób tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania z Banku Zrzeszającego, na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego (finansowanie zabezpieczone). W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być również środki utrzymywane w ramach Minimum Depozytowego oraz wsparcie płynnościowe z Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego z NBP. W Banku za dodatkowe źródło finansowania uznawane są także środki zainwestowane w jednostki uczestnictwa TFI SGB Bankowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość nadwyżki aktywów nieobciążonych (nadwyżka płynności), które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. Za aktywa nieobciążone Bank uznaje aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z niżej wymienionych kryteriów:

- 1) brak obciążeń;
- 2) wysoka jakość kredytowa;
- 3) łatwa zbywalność;
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków;
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone na poziomie równym lub wyższym od wymaganego bufora płynności, który wyznaczany jest w oparciu o awaryjne przepływy pieniężne sporządzone dla sytuacji zrealizowania się scenariuszy skrajnych zakładających nagły wypływ depozytów z Banku w okresie do 30 dni.

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na 31 grudnia 2023 roku

Pozycja	2023 ROK	
	do 7 dni	do 30 dni
Poziom bufora płynności	53 288 000,00	87 853 000,00
Aktywa nieobciążone zabezpieczające bufor płynności	230 514 000,00	230 514 000,00
Nadwyżka / niedobór aktywów nieobciążonych	177 226 000,00	142 661 000,00

Pozycje aktywów płynnych dotyczące nadwyżki płynności według stanu na 31 grudnia 2023 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Pozycja	2023 ROK
Środki w kasie ponad limit pogotowia kasowego	0,00
Środki na rachunkach bieżących w Banku Zrzeszającym	2 060 593,91
Bony pieniężne NBP	0,00

Obligacje i inne płynne skarbowe papiery wartościowe	0,00
Obligacje i inne płynne papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa	0,00
Lokaty w Banku Zrzeszającym	211 588 760,76
Środki na rachunku Minimum Depozytowego	16 865 374,00

Wielkość wiążących Bank norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. w postaci wskaźnika LCR i NSFR.

Na mocy Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, wydanych na podstawie art. 8 ust. 2 w związku z ust. 4 oraz ust. 6 Rozporządzenia CRR, Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony SGB otrzymał zezwolenie na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie stosowania przepisów Rozporządzenia CRR dotyczących LCR oraz NSFR. Jednocześnie SGB-BANK S.A., jako Bank Zrzeszający, został upoważniony do stosowania wymogów w zakresie LCR i NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków będących Uczestnikami Systemu Ochrony SGB, które to banki otrzymały zezwolenie KNF na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie LCR i NSFR.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących miar płynności LCR i NSFR na bazie skonsolidowanej sytuacji wszystkich Uczestników Systemu Ochrony SGB wg stanu na 31 grudnia 2023

Miara - sytuacja skonsolidowana	2023 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - zagregowany	100,00%	394,00%
NSFR - zagregowany	100,00%	177,00%

Na potrzeby wewnętrznego zarządzania ryzykiem płynności w Systemie Ochrony SGB Spółdzielnia ustaliła również wewnętrzne limity w odniesieniu do miary LCR i NSFR, których Banki Uczestnicy powinny przestrzegać na bazie indywidualnej, na mocy postanowień Umowy Systemu Ochrony SGB.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących wewnętrznych miar płynności LCR i NSFR na bazie indywidualnej wg stanu na 31 grudnia 2023

Miara - limity wewnętrzne	2023 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - indywidualny	80,00%	229,95%
NSFR - indywidualny	80,00%	169,41%

Poniżej zaprezentowano urealnione zestawienie luki płynności zawierające zestawienie zapadających aktywów i wymagalnych zobowiązań, które dodatkowo zostały urealnione w zakresie niektórych pozycji bilansowych oraz pozabilansowych w celu odpowiedniego przedstawienia pozycji płynnościowej Banku.

2023 ROK	2023 ROK						
	do 1 m-ca	> 1 m-c <= 3 m-ce	> 3 m-ce <= 6 m-cy	> 6 m-cy <= 1 rok	> 1 rok <= 2 lata	> 2 lata <= 5 lat	> 5 lat
Luka płynności urealniona	5 693 000,00	38 433 000,00	89 680 000,00	58 253 000,00	15 212 000,00	5 726 000,00	-212 255 000,00
Luka płynności skumulowana	-6 064 000,00	44 126 000,00	133 806 000,00	192 059 000,00	-191 317 000,00	-206 528 000,00	-462 243 000,00

Najważniejsze urealnienia zastosowane przy sporządzaniu urealnionego zestawienia luki płynności dotyczą:

- 1) osadu depozytów i ich wymagalności – w szczególności w zakresie środków pozyskanych od gospodarstw domowych, które cechują historycznie większą stabilnością niż depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych;
- 2) kredytów w rachunkach bieżących i ROR oraz ich terminów zapadalności – oczekiwane przepływy, dotyczące spłat tych kredytów oraz realizacji zobowiązań pozabilansowych dotyczących tych kredytów kwalifikowane są do odpowiednich przedziałów czasowych, z uwzględnieniem spłacalności i odnawialności tych pozycji.

Zgodnie z rozwiązaniami funkcjonującymi w Systemie Ochrony SGB oraz na podstawie pozostałych ustaleń umownych Bank posiada możliwość skorzystania z dodatkowych źródeł finansowania, których wartość na dzień 31 grudnia 2023 przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj	Kwota	Warunki dostępu
<i>otwarte, niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym</i>	0,00	1 dzień
<i>pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego</i>	84 843 983,22	w sytuacji awaryjnej
<i>pożyczka płynnościowa z Części płynnościowej Funduszu Pomocowego</i>	233 950 614,80	w sytuacji awaryjnej
<i>kredyt refinansowy z NBP</i>	0,00	20 dni
<i>jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych</i>	3 941 847,01	2 dni

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach;
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku;
- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów;
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku;
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki;
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności, nie uwzględniające szokowych zachowań klientów;
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku;
- 8) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepłynnych;
- 9) ryzyko reputacji.

Bank ograniczania ryzyko płynności poprzez:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów Systemu Ochrony SGB;
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności, zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych;
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej;
- 4) uczestnictwo w Systemie Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego;

- 5) utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym;
- 6) określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) ograniczanie depozytów dużych deponentów;
- 2) różne terminy wymagalności depozytów;
- 3) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, których wyniki wykorzystywane są do planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, dokonywania zmian w polityce płynnościowej Banku oraz szacowania kapitału wewnętrznego.

Testy warunków skrajnych zostały zintegrowane z awaryjnymi planami płynności poprzez wykorzystanie testów jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy. W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że realizacja scenariusza powoduje obniżenie wskaźników LCR lub NSFR poniżej wartości ostrzegawczej (określonej w Awaryjnym Planie Płynności) Bank ocenia czy dysponuje odpowiednimi instrumentami niwelującymi negatywne skutki realizacji scenariusza (tj. Bank ocenia, czy w ramach opisanych w Awaryjnym Planie Płynności opcji naprawy, doprowadziłby do poprawy wskaźnika LCR/NSFR do poziomu powyżej wartości ostrzegawczej) lub podejmuje działania ograniczające ryzyko (jeżeli nie byłby w stanie naprawić sytuacji).

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu Banku sporządzane są z częstotliwością miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania;
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych;
- 6) analizy wskaźników płynności;
- 7) wyników testów warunków skrajnych;
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 9) wyników testów warunków skrajnych;
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF

W niniejszej części Raportu Bank ujawnia informacje dotyczące:

- 1) przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów, istotnych zidentyfikowanych i potencjalnych konfliktów interesów oraz sposobu nimi zarządzania, zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6;
- 2) określonego w zasadach wynagradzania w Banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym, zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1.

5.a Zarządzanie konfliktami interesów

Zgodnie z zapisami „Polityki zarządzania konfliktami interesów w Banku Spółdzielczym w Lipnie” Bank określa zasady postępowania w zakresie konfliktów interesów, które mogą wystąpić w relacjach z podmiotami powiązanymi a także pomiędzy:

- 1) Bankiem a klientem/klientami;
- 2) Klientem/klientami a osoba powiązaną lub osobą jej bliską;
- 3) Osobą powiązaną lub osobą jej bliską a Bankiem;
- 4) Klientami Banku;
- 5) Bankiem a członkami Banku;
- 6) Bankiem a istotnymi dostawcami lub partnerami biznesowymi

Konflikt interesów może powstać w szczególności, gdy Bank lub osoba powiązana:

- 1) ma możliwość uzyskania korzyści (zysk finansowy) lub uniknięcia straty kosztem poniesienia straty lub nieuzyskania korzyści przez klienta lub klientów;
- 2) ma interes w określonym wyniku usługi świadczonej na rzecz klienta albo transakcji przeprowadzanej w imieniu klienta, który to interes jest rozbieżny z interesem klienta wyrażonym w treści umowy pomiędzy Bankiem a klientem;
- 3) ma powody natury finansowej lub innej do tego, by ponad interes jednego klienta lub grupy klientów przekładać interes innego klienta lub grupy klientów;
- 4) posiada powód, w szczególności natury finansowej lub innej do tego, aby preferować interes własny lub osoby trzeciej w stosunku do interesów klienta/klientów;
- 5) prowadzi taką samą działalność względem działalności klienta (lub działalność konkurencyjną na tożsamym rynku);
- 6) otrzyma od osoby innej niż klient korzyść majątkową inną niż standardowe prowizje i opłaty w związku z usługą świadczoną na rzecz klienta.

Konflikt interesów może powstać także, gdy skutek działań lub zaniechań osoby powiązanej względem klienta, osoba bliska dla tej osoby powiązanej może uzyskać korzyść lub uniknąć straty. Konflikt interesów powstaje także gdy osoba powiązana lub bliska dla tej osoby powiązanej może uzyskać korzyść lub uniknąć straty kosztem interesów Banku.

W celu wdrożenia skutecznych rozwiązań w zakresie identyfikacji rzeczywistych lub potencjalnych konfliktów interesów, a także efektywnego zarządzania nimi, Bank określił przykładowe obszary, w których mogą się pojawić interesy poszczególnych podmiotów oraz przykładowe sytuacje, w których może wystąpić konflikt interesów oraz sposoby zarządzania nimi. Potencjalne konflikty interesów mogą wynikać z wzajemnego oddziaływania różnych rodzajów działalności, w którą podmioty te są zaangażowane. Przykładowe konflikty interesów, które mogą powstać w związku ze świadczeniem usług finansowych stanowią załącznik nr 1 do „Polityki zarządzania konfliktami interesów w Banku Spółdzielczym w Lipnie”.

Przeciwdziałając wewnętrznym konfliktom interesów, w Banku podejmowane są następujące działania:

- 1) wewnętrzny podział odpowiedzialności członków Zarządu za poszczególne obszary działalności Banku dokonywany jest w sposób przejrzysty i jednoznaczny, co znajduje odzwierciedlenie w wewnętrznych aktach prawnych Banku;
- 2) członkowie Zarządu Banku powinni powstrzymać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktów interesów (rzeczywistych lub potencjalnych);
- 3) członkowie Zarządu Banku oraz osoby pełniące kluczowe funkcje w Banku nie mogą pełnić dodatkowych funkcji w podmiocie zależnym Banku lub innym podmiocie należącym do grupy, w której znajduje się Bank, jeżeli mogłoby to negatywnie wpłynąć na efektywność wykonywanych obowiązków w Banku, w szczególności nie gwarantowałyby poświęcenia niezbędnej ilości czasu na wykonywanie funkcji w Banku lub powodowałyby powstanie interesów osłabiających niezależność osądu wobec funkcji pełnionej w Banku;
- 4) Bank uwzględnia sytuacje, w których w ramach Rady Nadzorczej lub Zarządu albo pomiędzy członkami Rady Nadzorczej lub Zarządu oraz pozostałymi osobami powiązаныmi, występują relacje pozasłużbowe, związane, np. z pokrewieństwem lub powinowactwem; w szczególności Bank nie dopuszcza do sytuacji, w których z uwagi na występujące więzi pozasłużbowe mogłaby zostać zagrożona niezbędna do wykonywania zadań służbowych niezależność osądu i decyzji osób powiązanych;
- 5) przy ocenie spełnienia warunku odpowiedniości przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku uwzględnia się wszelkie sytuacje, które mogą doprowadzić do rzeczywistego lub potencjalnego konfliktu interesów;
- 6) planując realizację zadań przez osoby powiązane, kierownicy komórek/jednostek organizacyjnych Banku powinni zadbać, aby wskazany czas realizacji oraz istota tych zadań nie powodowały możliwości wystąpienia konfliktu interesów;
- 7) Bank może zwrócić się do istotnych dostawców i partnerów biznesowych Banku o złożenie oświadczeń o odpowiednim zarządzaniu konfliktami interesów bądź z wnioskiem o przedłożenie procedur lub regulaminów świadczących o odpowiednim zarządzaniu interesów przez te podmioty;
- 8) w razie uzasadnionej potrzeby do istotnych dostawców i partnerów biznesowych Banku wystosowywane są zapytania dotyczące dostrzeżonych lub potencjalnych konfliktów interesów;
- 9) zidentyfikowane konflikty interesów, w których uczestniczy Bank i którymi nie może efektywnie zarządzać (tj. w taki sposób, aby zapewnić, że nie dojdzie do naruszenia interesu klienta) ujawniane są klientom w taki sposób, aby klient mógł podjąć świadomą decyzję w odniesieniu do usługi, w szczególności poprzez wskazanie ogólnego charakteru i źródła konfliktu interesów, a także ryzyka grożącego klientowi wskutek powstania konfliktu interesów wraz ze wskazaniem działań podjętych przez Bank w celu ograniczenia takiego ryzyka, bądź wskazaniem przyczyn niepodjęcia działań na rzecz klienta wraz z informacją o istocie

- i źródle konfliktu interesów w przypadku, gdy bank jest już zaangażowany w określone działania na rzecz jednego klienta (świadczy usługi lub podjął czynności w celu świadczenia takich usług);
- 10) w przypadku, gdy konflikt interesów pomiędzy Bankiem a klientem związany jest ze świadczeniem przez Bank usług na rzecz innego klienta, usługi te powinny być świadczone przez pracowników wykonujących czynności służbowe niezależnie od siebie; w szczególności pracownicy nie mogą przekazywać sobie ani korzystać z informacji dotyczących ich klientów (chyba, że takiego przekazania informacji wymaga realizowana usługa oraz, że jest to zgodne z prawem i ma na celu działalnie w najlepszym interesie klienta);
 - 11) osoby powiązane, które mają dostęp do informacji poufnych, objętych tajemnicą zawodową oraz innych informacji dotyczących klienta, nie mogą w sposób nieuprawniony przeprowadzać na ich podstawie transakcji na rzecz Banku lub innych klientów;
 - 12) określone zostały zasady dotyczące przyjmowania i wręczania prezentów;
 - 13) zasady wynagradzania/premiowania osób powiązanych są kształtowane w taki sposób, aby nie skłaniały tych osób do przedkładania własnych interesów lub interesów Banku nad interesami klientów;
 - 14) wprowadzone zostały zasady ładu korporacyjnego stanowiące zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym relacje z klientami i członkami Banku, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania;
 - 15) przeprowadzane są szkolenia wstępne (niezwłocznie po uzyskaniu statusu pracownika) oraz cykliczne dla osób powiązanych w zakresie zarządzania konfliktami interesów;
 - 16) wprowadzenie barier informacyjnych w jednostkach organizacyjnych Banku (tzw. chińskie mury), których zadaniem jest ograniczenie przepływu informacji poufnych, informacji dotyczących klientów oraz zawieranych przez nich transakcji, a także zasad i mechanizmów ochrony informacji, w tym informacji stanowiących tajemnicę bankową, informacji poufnych oraz informacji stanowiących tajemnicę zawodową, w celu przeciwdziałania niekontrolowanemu przepływowi tych informacji oraz nieuprawnionemu wykorzystywaniu tych informacji;
 - 17) w Banku określone zostały kryteria identyfikacji i zasady zawierania istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi, które zakładają w takich przypadkach wymóg uzyskania zgody Zarządu oraz uprzedniej opinii Rady Nadzorczej, przy uwzględnieniu postanowień statutu Banku w zakresie kompetencji Rady Nadzorczej; ustalone w ramach tych transakcji ceny nie powinny odbiegać od wartości rynkowej a transakcje z podmiotami zawierane są w sposób zapewniający odpowiednie zarządzanie konfliktem interesów.

W celu zapobieżenia konfliktowi interesów, każdy pracownik jest zobowiązany do przestrzegania obowiązujących wewnętrznych aktów prawnych Banku, w szczególności związanych z konfliktami interesów oraz przestrzegania przepisów prawa, w szczególności w zakresie obowiązku zachowania tajemnicy bankowej, zawodowej oraz przedsiębiorstwa, a także informacji poufnych. W przypadku wystąpienia potencjalnego lub rzeczywistego konfliktu interesów pracownik powstrzymuje się od decydowania lub zabierania głosu w danej sprawie oraz powiadamia osoby, które uprawnione są do podejmowania decyzji.

Obowiązek zarządzania konfliktami interesów w Banku spoczywa na kierownikach jednostek organizacyjnych. Natomiast stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej wspiera osoby powiązane w zarządzaniu konfliktami oraz prowadzi rejestr konfliktów interesów.

Każda zgłoszona do stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej sytuacja konfliktowa podlega ocenie pod kątem jej zasadności i poddawana jest analizie w zakresie okoliczności powodujących wystąpienie konfliktu interesów i działań zmierzających do:

- 1) wyeliminowania konfliktu interesów;
- 2) przeciwdziałania lub ograniczania negatywnych skutków wystąpienia konfliktu interesów.

Stanowisko ds. zgodności kontroli i wewnętrznej prowadzi rejestr konfliktów interesów stanowiący załącznik nr 3 do „Polityki zarządzania konfliktami interesów w Banku Spółdzielczym w Lipnie”. W rejestrze zawarte są informacje o rodzaju konfliktu interesów, dacie i jednostki zgłaszającej zdarzenie, usługi, której dotyczy konflikt, a także sposób zarządzania konfliktem. Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej jest zobowiązane do wpisania konfliktu interesów do rejestru na podstawie przekazanych zgłoszeń od osób powiązanych lub na podstawie samodzielnie zidentyfikowanych sytuacji.

Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej monitoruje skuteczność przyjętych sposobów zarządzania konfliktami interesów wprowadzonymi do rejestru konfliktów interesów. Rejestr potencjalnych konfliktów interesów podlega bieżącej i okresowej aktualizacji. Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej inicjuje proces aktualizacji rejestru potencjalnych konfliktów interesów nie rzadziej niż raz w roku. Z przeprowadzonego przeglądu, Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej sporządza pisemne sprawozdanie do Zarządu/Prezesa Zarządu w ciągu 30 dni od momentu jego zakończenia.

W 2023 r. w Banku nie zidentyfikowano faktycznych lub potencjalnych konfliktów interesów.

Polityka zarządzania konfliktami interesów udostępniona jest na stronie internetowej Banku pod adresem: <https://bslipno.pl/29-polityka-ladu-korporacyjnego.html>

5.b Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym

Bank ustalił w „regulaminie wynagradzania członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Lipnie” maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym na poziomie = 400 (%).

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem i ma zastosowanie począwszy od 01.01.2022 r.

Na datę 31 grudnia 2023 r. stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym wynosił 352,27%

6. Opis systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka oraz skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i Komórkę do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych poziomach (liniach obrony).

Na pierwszy poziom (pierwszą linię obrony) składa się zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością operacyjną prowadzoną przez Bank. Pierwsza linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku.

Na drugi poziom (drugą linię obrony) składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie poziomych testów przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach danej komórki drugiej linii obrony, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, administrowanie matrycą funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.

Trzeci poziom stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

- 1) funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli;
- 2) Komórka do spraw zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;
- 3) niezależna komórka audytu wewnętrznego – komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony SGB.

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane, są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie odpowiednio:

- 1) poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych;
- 2) pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony – odpowiada Komórka ds. zgodności i kontroli wewnętrznej oraz stanowiska drugiej linii obrony, które zostały zaangażowane w monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony.

Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- 1) celów systemu kontroli wewnętrznej;
- 2) złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych;
- 3) liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych;
- 4) ryzyka zaistnienia nieprawidłowości;
- 5) zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii;
- 6) zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązано cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku oraz Komórki audytu wewnętrznego. Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia

wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, Komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez Komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorczej bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz Komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej;
- 2) skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- 3) zapewnienia niezależności Komórce do spraw zgodności,
- 4) zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników Komórki do spraw zgodności, systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

Rada Nadzorcza wypełniając obowiązki Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie „Systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Lipnie” dokonała w dniu 26.04.2024 r. corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym rocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki ds. zgodności.

Szczegółowy opis systemu kontroli wewnętrznej zamieszczony jest na stronie internetowej Banku.

7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

7.a Ocena odpowiedności Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Lipnie

Zgodnie z zapisami zawartymi w „Polityce oceny odpowiedności kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu oraz Zarządu w Banku Spółdzielczym w Lipnie” Rada Nadzorcza dokonuje oceny odpowiedności Zarządu na podstawie kryteriów określonych w wskazanej polityce, odnotowując fakt dokonania oceny i jej wyniki w treści podejmowanych uchwał. Ocena odpowiedności dokonywana jest nie rzadziej niż raz na dwa lata oraz w każdym wypadku gdy sytuacja tego wymaga.

Ostatnia ocena została przeprowadzona w 2023r., a jej wyniki zostały odnotowane w uchwałach Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Lipnie dnia 18 lipca 2023 r.

Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Lipnie w toku oceny ustaliła, że nie zachodzą żadne przesłanki mogące skutkować negatywną oceną odpowiedności Zarządu Banku działającego w ostatnich dwóch latach.

Rada Nadzorcza oceniła odpowiedniość Zarządu Banku Spółdzielczego w Lipnie pozytywnie.

Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Lipnie dokonując oceny odpowiedniości stwierdziła, że Zarząd Banku:

- 1) posiada odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia umożliwiającego zrozumienie działań podejmowanych przez Bank, w tym istotnych ryzyk,
- 2) jest w stanie podejmować odpowiednie decyzje dotyczące modelu biznesowego, gotowości do podejmowania ryzyka, strategii oraz rynków, w których Bank funkcjonuje,
- 3) posiada wiedzę w zakresie działalności Banku i głównych ryzyk, rynków finansowych, wypłacalności, rachunkowości finansowej i sprawozdawczości, zarządzania ryzykiem, technologii informacyjnej i bezpieczeństwa, rynków lokalnych, środowiska prawnego i regulacyjnego, umiejętności i doświadczenie w zakresie zarządzania oraz strategicznego planowania.

Rada Nadzorcza udzieliła Zarządowi Banku Spółdzielczego w Lipnie rękojmi należytego wykonywania obowiązków związanych z pełnieniem funkcji w Banku.

7.b Ocena odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Lipnie

Zgodnie z zapisami zawartymi w „Polityce oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady nadzorczej oraz Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Lipnie” Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej na podstawie kryteriów określonych w wskazanej polityce, odnotowując fakt dokonania oceny i jej wyniki w treści podejmowanych uchwał. Ocena odpowiedniości dokonywana jest nie rzadziej niż raz na dwa lata oraz każdym wypadku gdy sytuacja tego wymaga.

Ostatnia ocena została przeprowadzona w 2023r., a jej wyniki zostały odnotowane w uchwałach Zebrania Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Lipnie dnia 24 maja 2023 r.

Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Lipnie w toku oceny ustaliło, że nie zachodzą żadne przesłanki mogące skutkować negatywną oceną odpowiedniości Rady Nadzorczej Banku.

Zebranie Przedstawicieli oceniło odpowiedniość Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Lipnie pozytywnie.

Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Lipnie dokonując oceny odpowiedniości stwierdziła, że Rada Nadzorcza Banku:

- 1) posiada odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia umożliwiającego zrozumienie działań podejmowanych przez Bank, w tym głównych ryzyk, jak również umożliwiający realizację obowiązków wynikających z przepisów prawa, a skład Rady Nadzorczej Banku odzwierciedla wiedzę, umiejętności i doświadczenie konieczne do wypełniania tych obowiązków,
- 2) jest zdolna do ostrożnego i stabilnego nadzoru nad zarządzaniem Bankiem,
- 3) jest zdolna do monitorowania decyzji podejmowanych przez Zarząd Banku,
- 4) cechuje się niezależnością osądu, a poszczególni członkowie Rady Nadzorczej Banku cieszą się nieposzlakowaną reputacją i w swoich działaniach postępują uczciwie i etycznie, są zdolni do poświęcania wystarczającej ilości czasu na wykonywanie swoich obowiązków w związku z powierzoną funkcją oraz posiadają umiejętności pozwalające na konstruktywne kwestionowanie działań i decyzji podejmowanych

przez Zarząd Banku, jak również reputacja osobista poszczególnych członków Rady Nadzorczej Banku nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

8. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Lipnie

Zarząd Banku Spółdzielczego w Lipnie:

- 1) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR
- 2) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku
- 3) zatwierdza niniejszy Raport, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Lipnie

DATA	IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO	PODPIS
19.06.2024	Anna Kozłowska	Prezes Zarządu	
19.06.2024	Mirosława Kałmin	Zastępca Prezesa Zarządu	
19.06.2024	Renata Tężycka - Guzewska	Członek Zarządu	